

حه‌سه‌ن زیره‌ک

ئهو هونهرمه‌نده ده‌نگ بیژانه‌ی وه‌کو حه‌سه‌ن زیره‌ک و هاوتاکانی ئه‌شئی میلیه‌تی کورد ههرده‌م شانازیان پیوه بکات، چونکه ههر ئه‌وانن تا ئیستا بونه‌ته مایه‌ی مانه‌وه‌ی ئهو کولتوره گهوره‌یه‌ی میلیه‌ته‌که‌مان، تا ئیستا که‌م هونهرمه‌ندی موسیقازان هه‌یه توانییه‌تی له گهل ئهو ئاوازه ره‌سه‌نانه‌ی میلیه‌ته‌که‌مان کاریکی گونجاو بکات، بو زیاتر پاراستن‌یان یان فراوانکردن‌یان.

هه‌ندی جار و له هه‌ندی ده‌ستگای هونهریدا، که‌سانیک هه‌له‌سه‌ن به‌نوسینه‌وه‌ی نۆته‌ی ئاوازه‌مکانی ئهو گورانیه‌یژانه، به‌لام مخابن له‌سه‌ر هه‌مان هه‌له و کۆسپه‌کانی بواری موسیقا که له‌ریی زه‌ریاب و فارابییه‌وه گه‌یانرانه‌ روژه‌له‌لاتی ناوه‌راست، ههر ئهو هه‌له‌لانه‌یه تا ئیستا بونه‌ته کۆسپ له‌ریی هونهری میلیه‌تانی روژه‌له‌لاتی ناوه‌راست به‌گشتی و کوردی به‌تایبه‌تی.

ئهو‌ه‌ی نه‌هر حه‌سه‌ن زیره‌ک کردویه‌تی زور زیاتره له‌پاراستن‌یان بویه ئه‌شئی به‌چه‌ند خالیک باسیان بکه‌م.

۱- پاراستن و مانه‌وه‌ی ئهو به‌ر هه‌مه‌ ناوازانه‌ی که به‌ده‌نگه به‌سۆز مه‌که‌ی چریویه‌تی، جا له‌هه‌ر شوینیکی بوبی، ئه‌بێ ده‌ستخۆشیمان بگاته ئهو ناوه‌ندانه‌ی که له‌وساتانه‌دا تواریان کردوه، بونه‌ته هۆی نه‌فهوتاندن و مانه‌وه‌یان.

۲- سۆزی بێ ئه‌ندازه‌ی ره‌سنی کوردی له‌ده‌نگی زیره‌ک دا، بوته هۆی ئاشناوبونی مۆرکی ره‌سه‌نی ئاواز و سترانی کوردی به‌گشت جیهان به‌گشتی و میلیه‌ته‌که‌مان به‌تایبه‌تی.

۳- توانای زیره‌ک له‌ره‌سه‌نایه‌تی بیژانی ئاوازی کوردیدا بێ نمونه‌یه، له‌به‌ر ئهو‌ه‌ی جگه له‌وه‌ی که‌ خاوه‌نی ده‌نگیکی ره‌سه‌ن بووه، توانا که‌ی ئه‌وه‌نده بێ ئه‌ندازه بووه گه‌ر ئاوازیکی بیانی بوتایه به‌وه‌ده‌نگه ره‌سه‌نه‌ی خۆی به‌شیوازیکی زور ره‌سه‌نی کوردی ئه‌یووت. نمونه‌ش زوره، به‌نمونه‌ گۆرانی (غنی لی شوی شوی) که ئاوازیکی میسرپییه، به‌لا زیره‌کی بلیمه‌ت نه‌ک ته‌نها ئاوازه‌که‌ی کردوته کوردی بگه‌ره هۆنراوه‌که‌شی کردوه به‌کوردی (بۆم بلێ تۆزه تۆزه).

بویه پیم باشه هونهرمه‌ندانی موزیکزانی خۆمان ئهو ده‌نگه‌ی زیره‌ک و هاوشیوه‌مکانی، به‌ریگیه‌کی زانستی بنووسنه‌وه و دور له‌هه‌له‌کانی نوسینه‌وه‌ی ئیستای موسیقای روژه‌له‌لاتی، که بوته هۆکاری فراوان نه‌بون و په‌ره‌سه‌ندنی موسیقای روژه‌له‌لاتی، به‌گشتی و موسیقای کوردی به‌تایبه‌تی.

سه‌لاح ره‌ئوف